Spolufinancováno Evropskou unií

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

MAP5 Podbořansko-Žatecko, reg. č. CZ.02.02.04/00/25_041/0017863

ZÁPIS

Název akce	Miniworkshop na téma Logopedie
Typ výstupu	Podpora školní připravenosti a rozvoj školní zralosti
Lektor	PhDr. Eva Učíková, MBA
Datum a čas konání (od - do)	21.10.2026 od 10:30 – 14:30
Místo konání	MŠ Kryry

Logopedicko-preventivní lekce byla zaměřena na všestranný rozvoj řečových a komunikačních dovedností dětí s důrazem na jejich individuální potřeby a aktuální úroveň řečového vývoje. Jednotlivé činnosti vycházely z připravených individuálních plánů logopedické prevence a byly zaměřeny především na podporu správného dýchání, rozvoj motoriky mluvidel, sluchového a zrakového vnímání, koordinace pohybů, rozšiřování slovní zásoby a rozvoj souvislého řečového projevu. Aktivity byly realizovány hravou formou s využitím názorných pomůcek, obrázkového materiálu a didaktických her.

Úvodní část lekce byla věnována dechovým a fonačním cvičením. Děti se prostřednictvím hry s větrníkem učily usměrňovat výdechový proud, regulovat jeho intenzitu a prodlužovat délku výdechu. Nejprve si vyzkoušely krátké a intenzivnější fouknutí, následně se pokoušely roztočit větrník pomocí pomalého a plynulého výdechu. Pozornost byla věnována správnému nádechu nosem a výdechu ústy. Dechová cvičení byla doplněna o napodobování různých zvuků, například houkání sovy, bzučení včely či zvuku jedoucího auta. Činnosti podporovaly koordinaci dýchání, uvědomování si výdechového proudu a přirozené zapojení hlasu.

Následovala gymnastika mluvidel zaměřená na posilování pohyblivosti a koordinace jazyka, rtů a dolní čelisti. Děti prostřednictvím obrázkových předloh a názorného předvedení napodobovaly různé artikulační pohyby. Zařazeny byly například cviky „Koník“ – mlaskání jazykem, „Hodiny“ – pohyb jazyka z jednoho koutku úst do druhého, „Malíř“ – přejíždění jazykem po horním patře, „Kapřík“ – pohyby rtů a „Úsměv“ – střídání širokého úsměvu a našpulení rtů. Jednotlivá cvičení byla prováděna v přiměřeném tempu s ohledem na motorické schopnosti dětí. Cílem bylo rozvíjet vědomé ovládání mluvidel a podporovat artikulační obratnost.

Významnou součástí lekce byla individuální práce zaměřená na přípravu správné artikulace hlásek podle potřeb jednotlivých dětí. Prostřednictvím zrakové a sluchové nápodoby byly procvičovány pohyby a postavení mluvidel potřebné pro realizaci konkrétních hlásek. Děti pracovaly s obrázkovými pomůckami, napodobovaly předvedené artikulační pohyby a podle svých možností procvičovaly jednoduché zvuky, slabiky a slova. Činnosti byly diferencovány podle individuálních plánů tak, aby odpovídaly aktuálním schopnostem a potřebám každého dítěte.

Další část lekce byla zaměřena na rozvoj sluchového vnímání, sluchové paměti a koncentrace pozornosti prostřednictvím didaktické hry „Sluchové pexeso“. Děti pracovaly se zvukovými dvojicemi, jejichž úkolem bylo podle sluchu rozpoznat a přiřadit shodné zvuky. Postupně porovnávaly jednotlivé zvukové podněty, soustředily se na jejich podobnost či odlišnost a pokoušely se zapamatovat jejich umístění. Hra podporovala sluchovou diferenciaci, sluchovou paměť, pozornost a schopnost soustředěného naslouchání. Současně byly děti vedeny k dodržování pravidel hry, střídání při jednotlivých činnostech a slovnímu vyjadřování svých zjištění.

Do lekce byly zařazeny také pohybové aktivity zaměřené na koordinaci oko–ruka, rozvoj zrakového vnímání, prostorové orientace a propojení pohybových činností s řečovým projevem. Děti plnily jednoduché úkoly vyžadující sledování zrakového podnětu a následnou pohybovou reakci. Prostřednictvím manipulačních a pohybových her procvičovaly přesnost pohybů, koordinaci ruky a oka, orientaci v prostoru a schopnost reagovat na slovní instrukce. Součástí činností bylo pojmenovávání předmětů, určování jejich polohy a používání jednoduchých prostorových pojmů. Aktivity přispívaly k rozvoji zrakově-motorické koordinace, porozumění řeči a celkové psychomotorické obratnosti.

Významný prostor byl věnován také práci s dějovými kartami, které byly využity k rozvoji slovní zásoby, porozumění dějovým souvislostem, časové posloupnosti a souvislého vyjadřování. Děti nejprve pozorovaly jednotlivé obrázky, pojmenovávaly zobrazené osoby, předměty a činnosti a následně se pokoušely uspořádat obrázkové karty podle logické návaznosti děje. S pomocí návodných otázek popisovaly, co se stalo na začátku, co následovalo a jak příběh skončil. Starší a řečově zdatnější děti byly vedeny k samostatnému vyprávění jednoduchého příběhu, zatímco mladším dětem byla poskytována slovní a názorná podpora. Důraz byl kladen na správné tvoření vět, rozšiřování aktivní slovní zásoby, používání časových výrazů a rozvoj schopnosti vyjadřovat myšlenky v logických souvislostech.

V průběhu lekce byly dále zařazovány krátké řečové a pohybové hry podporující sluchovou pozornost, reakci na pokyn a propojení řeči s pohybem. Děti napodobovaly jednoduché pohybové sestavy, reagovaly na změny slovních instrukcí a procvičovaly orientaci na vlastním těle. Jednotlivé činnosti byly střídány tak, aby byla zachována přiměřená míra pozornosti, aktivního zapojení a motivace dětí. Při všech aktivitách byl respektován individuální pracovní rytmus a aktuální schopnosti jednotlivých dětí.

Vypracovala: PhDr. Eva Učíková, MBA